

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-018
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе,
хиябони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Абдуллозода Ёқуб Маҳмадисуф дар мавзуи «Мақоми ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ дар низоми ҳуқуқи Чумҳурии Тоҷикистон», барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ пешниҳод шудааст

Муқаррароти умумӣ оид ба ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ дар низоми ҳуқуқи Чумҳурии Тоҷикистон дар моддаи 1306-и Кодекси маданияи Чумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардида, масоили татбиқи он ҷавҳари асосии автореферати диссертатсияи Абдуллозода Ёқуб Маҳмадисуфро шакл медиҳад. Автореферат дар шакли матн дар ҳаҷми 44 саҳифа пешниҳод шудааст. Бояд қайд намуд, ки автореферат аз муқаддима, тавсифи умумии тадқиқот, қисмҳои асосии тадқиқот (фишурда), хулоса ва тавсияҳое, ки дар он ҷамъбасти муҳтасари қор дарҷ гардидааст, инчунин феҳристи интишороти муаллиф доир ба мавзуи диссертатсия мебошад.

Мубрамии мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ. Мавзуи автореферати диссертатсияи Абдуллозода Ё.М. ба яке аз масъалаҳои мубрами аҳамияти назариявӣ ва амалидоштаи ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ дар низоми ҳуқуқи миллии мебошад, ки ба тақмили минбаъдаи қонунгузори маданӣ, оилавӣ, меҳнатӣ ва сиёсати байналмилалии Чумҳурии Тоҷикистон дар баҳши хусусӣ нигаронида шудааст.

Бояд қайд кард, ки мавзуи таҳқиқоти диссертатсионии мазкур дар шароити имрӯзаи Чумҳурии Тоҷикистон мубрам ва зарурӣ буда, тавачҷуҳи бештари мутахассисони соҳаи ҳуқуқи байналмилалии хусусиро талаб мекунад. Ҳамчунин, зикр намудан ба маврид аст, ки баъди соҳибистиклол

гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон рисолаи мазкур аввалин таҳқиқоти илмӣ бо забони давлатӣ дар соҳаи илми ҳуқуқи байналмилалии хусусии ватанӣ ба ҳисоб меравад.

Ҳамин тавр, дар автореферати диссертатсия мубрамияти мавзуи таҳқиқот асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши мавзуи таҳқиқот, объект ва предмети мавзуи таҳқиқот, мақсад ва вазифҳои он, асосҳои методологӣ, асосҳои назариявии таҳқиқот, навгонии илмӣ ва нуқтаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии диссертатсия муайян карда шуда, оид ба саҳми шахсии довталаб, тасвиби натиҷаҳои таҳқиқот, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия ба таври зарурӣ муқаррарот пешбинӣ гардидааст.

Хулоса ва тавсияҳои дар таҳқиқот пешбинишуда боэътимод ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок буда, бо усулҳои умумии илмӣ ва махсуси илмии дар таҳқиқот истифодашаванда таъмин карда шудаанд. Бисёре аз муқарраротҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои, ки дар таҳқиқот баён шудаанд, навгонии илмӣ мебошанд.

Аз таҳлили амиқ ва баррасии ҳамаҷонибаи масъалаҳои дар автореферат зикргардида ба хулосае омадан мумкин аст, ки сохтори таҳқиқот пай дар пай ва бо риояи мантиқи илмӣ таҳия гардидааст. Автореферати диссертатсия ҳамаи талаботҳои ҷойдоштаро дар худ инъикос намуда, натиҷаҳои пурра ва босамари таҳқиқотро ифода намудааст.

Аз рӯйи автореферати навишташудаи муаллиф чунин натиҷаҳои қори илмии мазкурро муайян намудан мумкин аст:

а) дар натиҷаи таҳқиқоти диссертатсионӣ таърихи пайдоиш ва рушди ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ дар низоми таъризи давлатдорӣ тоҷикон мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст;

б) табиати ҳуқуқии ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ ҳамчун соҳаи мустақили ҳуқуқ муайян гардида, андешаҳои олимони соҳаи ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ ва маданияро дар ин самт ба таври зарурӣ ҷамъбаст

намуда, муаллиф хулосаҳои илмии асоснокро дар қисмати хулосавӣ пешниҳод намудааст;

в) дар автореферати мазкур маълумоти зарурӣ ва хулосабарориҳои мушаххаси илмӣ ва амалии ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ ҳамчун соҳаи мустақили ҳуқуқ дар низоми ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон пазируфта шудааст.

Аз мазмуну муҳтавои автореферати диссертатсия бармеояд, ки муаллиф масъалаҳои дар наздаш гузошташударо бо пуррагӣ ҳал намуда бошад ҳам, баъзе масъалаҳое, ки дар ин самт ҳамоно боқӣ мондаанд, ки таҳлилу баррасии алоҳидаро, дар қорҳои таҳқиқоти минбаъдаи худ пурра мегардонад.

Муаллиф дар таҳқиқот ба масъалаи усули ягона (унификатсия)-и ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ диққати кам додааст. Ба андешаи мо барои дарки масъалаи усули ягона (унификатсия) агар муаллиф ҳадди ақал дар зербоби алоҳида амалияи танзими ҳуқуқи усули мазкурро таҳлил менамуд ин боз ҳам омузиши усулҳои соҳаи мазкурро пурратар месохт. Зеро усули ягона (унификатсия) бо раванди таъини меъёрҳои ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ пайвастигии ногусастанӣ дорад.

Гуфтаҳои болозикр ба мазмуну моҳияти диссертатсияи муаллиф костагӣ ва духурагиро ба миён наоварда, баръакс василаи пурра ва мустаҳкам намудани онро ифода менамояд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 9 мақолаи илмии муаллиф инъикос гардидааст, ки аз ин шумора 7 адади он дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расидаанд.

Дар маҷмӯъ, бояд қайд намуд, ки автореферати диссертатсияи номзодии Абдуллозода Ё.М. мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, дар он масъалаҳои бамиёнгузошта аз лиҳози илмӣ пайдарпай ва асоснок матраҳгардида, аз рӯйи мантиқ таҳлил гардида, сазовори баҳои мусбат мебошад.

Тахлили автореферати мазкур аз он шаҳодат медиҳад, ки таҳқиқоти диссертатсионии Абдуллозода Ё.М. дар шароити имрӯза муҳим ва зарурӣ арзёбӣ гадида, ба талаботи муқарраркардаи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо аз 26 июли соли 2023, №295) тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, аз тарафи муаллиф мустақилона таълиф гардида, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷа ва нуқтаҳои нави илмӣ мебошад. Таҳқиқоти мазкур саҳми шахсии муаллифро дар соҳаи илм нишон медиҳад ва муаллифи рисола Абдуллозода Ё.М. ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) сазовор мебошад.

Тақриздиханда:

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,

кафедраи ҳуқуқи байналмилалӣ

Академияи идоракунии давлатии назди

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдухолиқзода А.М.

Имзои Абдухолиқзода А.М.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори Раёсати кадрҳо, коргузорӣ ва корҳои

махсуси Академияи идоракунии давлатии

назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Зоирхонзода Ф.З.

«04» соли 2025

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,

Академияи идоракунии давлатии назди

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

734003, шаҳри Душанбе, к. Саид Носир 33,

Тел.: +992 (37) 224-17-86

Факс: (37) 224-17-86

E-mail: info@apa.ru